

GÂNDIREA LATERALĂ - TEHNICI SIMPLE ȘI METODE DE ÎNVĂȚARE A ARTEI

Prof. Irimia-Matei Elena
GPP, „Paradisul Piticilor”, Gura Humorului

Gândirea laterală este un concept revoluționar al gândirii într-un mod diferit. Introduse de Edward de Bono în 1967, conceptele de gândire laterală au fost utilizate pe scară largă în afaceri și educație în ultimele patru decenii. Se referă la rezolvarea problemelor complicate prin utilizarea unei abordări off-beat, indirecte și creative. Procesul de raționament de bază care trece prin gândirea laterală este prea evident și nu se pot descifra niciodată ideile care sunt folosite pentru a gândi într-o manieră laterală. Cu alte cuvinte, gândirea laterală înseamnă și utilizarea lobului drept al creierului, care este creativ, pentru a rezolva probleme care nu ar fi fost posibile folosind lobul logic al creierului stâng.

Un gânditor lateral are următoarele caractere:

- sunt gata să schimbe modul în care privesc lucrurile
- sunt gata să caute lucruri și scenarii de natură diferită.

Gânditorii laterali nu respectă regulile stabilite. Mai degrabă, acestea pot fi netradiționale în perspectivă și folosesc o tehnică deliberată pentru a sări de la o idee la alta.

De Andrew Loh de Bono sugerează o serie de tehnici pentru reglarea fină a artei gândirii laterale. Tehnicile sale sunt simple și directe și se pot extinde la numeroase situații și scenarii care sunt provocatoare în natură. Iată trei tehnici simple pentru a începe învățarea gândirii laterale:

Copiii ar trebui să învețe cum să privească diferite opțiuni, alegeri și alternative care, de obicei, sunt ascunse departe de mintea lor. Dacă învață cum să le privească, pot găsi cu ușurință cele mai bune soluții la cele mai dificile probleme. Înțelepciunea convențională spune că cel puțin una dintre alternativele găsite și urmărite de copii ar duce la cea mai potrivită soluție. Alternativele găsite sunt neortodoxe și neobișnuite și s-ar putea chiar să pară foarte stupide la început. Cu toate acestea, răspunsurile găsite ar fi mult mai eficiente și orientate spre rezultate decât cel găsit prin utilizarea unei metode de gândire verticală ortodoxă.

Aplicarea focalizării și concentrării este poate cel mai important pas în gândirea laterală, deoarece găsirea celei mai relevante soluții necesită un efort și o dedicație imense. Cu acest pas, copiii nu numai că vor învăța cum să gândească într-un mod lateral, ci și să stăpânească tehnica de focalizare și concentrare într-o manieră calibrată. Concentrarea ar trebui să fie predată în așa fel încât toate laturile unei probleme date să fie luate în considerare una câte una și într-o coadă. Problema trebuie tratată ca o provocare imediată.

Copiii tratează fiecare problemă ca pe o provocare viabilă și o mare oportunitate de a face față adevărului. Soluția este adevărul și adevărul ar putea fi aflat doar abordându-l într-o manieră calculată. Provocările aduc cele mai bune rezultate ale copiilor și aceștia îi pot împiedica să gândească într-un mod eficient. Provocările oferă, de asemenea, ocazia copiilor de a-și reîmprospăta mintea într-un mod de avansare rapidă, care stabilește ritmul de a găsi soluții într-un mod rapid.

Iată câteva exemple simple cu soluții posibile:

Un coș conține 10 ouă. Zece persoane iau câte un ou din coș. Cu toate acestea, încă un ou rămâne în coș! Cum este posibil?

Soluție: Lăsați copilul să gândească și să se concentreze pentru a găsi diferite alternative. Primul este că toate ouăle din coș au fost luate de 10 persoane cu o rată de fiecare per persoană. Cu toate acestea, problema este deviată acum și se referă la oul rămas în coș chiar și după zece persoane care au luat toate ouăle. Cel mai evident punct de interes aici este coșul care ținea ouăle înăuntru. Cuvintele cheie sunt „un ou este lăsat în coș”. Înseamnă că ultimul ou era încă în coș și cea mai evidentă soluție a problemei este că a zecea persoană a luat oul împreună cu coșul.

John câștigă puțin cursa, el nu primește niciodată trofeul prețuit! De ce este așa?

Soluție: Să presupunem că există trei cuvinte cheie importante în problemă - „John”, „câștigă cursa” și „nu primește niciodată trofeul apreciat”. Înseamnă că trofeul relatează ceva despre rasă care ar putea fi cursa de cai. Există doar două entități într-o cursă de cai - un cal care aleargă cu călărețul și proprietarul care deține calul. În cursele de cai, doar proprietarul calului primește premiul, în timp ce călărețul primește felicitări. Cel mai evident răspuns la această întrebare este că John este un cal și doar pentru că este așa, nu primește premiul, ci dragostea și afecțiunea de la proprietar și de la jockey.

Universitatea din Kent oferă cititorilor o întrebare clasică de gândire laterală. Iată întrebarea (modificată) - O familie construiește o casă de formă dreptunghiulară în care fiecare parte este orientată spre sud. Într-o zi, copilul mic al familiei vede un urs. Deci, care a fost culoarea aceluia urs?

Soluție: este evident alb, deoarece oamenii pot găsi case orientate spre unghi sudic. Înseamnă că casa este situată în regiunea Polului Nord. Aici, răspunsul se găsește folosind două cuvinte cheie importante - „casă orientată spre sud” și „urs”. Căutând înapoi pe posibilele indicii cum ar fi casa orientată spre sud, ursul și culoarea ursului, se poate descifra cu ușurință semnificația problemei în legătură cu locația geografică a casei. Odată ce cititorul localizează regiunea (Polul Nord).

Gândirea laterală este tehnica nouă și echipată. Cu această gândire, copiii se pot pregăti cu ușurință să facă față provocărilor din noua ordine mondială, unde cel mai bun iese cu cele mai practice și imediate soluții.

Prima explicație practică a modului în care funcționează creativitatea, acest bestseller orientat spre rezultate îi antrenează pe ascultători să treacă dincolo de un mod de gândire „vertical” pentru a valorifica potențialul gândirii laterale. Edward de Bono a fost numit în facultate la universitățile din Oxford, Londra, Cambridge și Harvard. El este considerat pe scară largă drept autoritatea principală în predarea directă a gândirii ca abilitate.

Dr. Edward de Bono este considerat ca fiind autoritatea internațională de frunte în domeniul gândirii conceptuale și, de asemenea, predarea directă a gândirii ca abilitate. El a creat conceptul de „gândire laterală”, care este acum recunoscut oficial în Oxford English Dictionary - și care a contribuit la succesul Jocurilor Olimpice din 1984.

Bibliografie:

1. Mih, V., (2007), Psihologie educațională, Suport de curs, UBB, Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației; Cluj-Napoca;
2. Piaget, J., (1965), Psihologia inteligenței, Editura Științifică, București;
3. Piaget, J., (1972), Psihologie și pedagogie, Editura Didactică și Pedagogică, București;
4. Roco, M., (2001), Creativitate și inteligență emoțională, Editura Polirom,